

1K 15, 20-26 Salv 7.5.2023

Avšak Kristus byl vzkříšen jako první z těch, kdo zesnuli. A jako vešla do světa smrt skrze člověka, tak i zmrtvýchvstání: jako v Adamovi všichni umírají, tak v Kristu všichni dojdou života. Každý v daném pořadí: první vstal Kristus, potom při Kristově příchodu vstanou ti, kdo jsou jeho. Tu nastane konec, až Kristus zruší vládu všech mocností a sil a odevzdá království Bohu a Otcí. Musí totiž kralovat, „dokud Bůh nepodmaní všechny nepřátele pod jeho nohy“. Jako poslední nepřítel bude přemožena smrt...

O Kristově vzkříšení se buď dají vyprávět příběhy (o tom, jak šly zrána ke hrobu), zpívat písničky, anebo prostě hlasitě vykřiknout, jako když z vás po napínavém finále vytryskne radost z nečekaného vítězství. Sílu toho poselství, jež se do našeho světa dere skrze slova *Kristus byl vzkříšen*, tu neobsáhnete omlétou moudrostí, tu nelze zkrotit do nějaké jednoduchá náboženské poučky. Ta událost vře a přetéká jak bublající kotel, a proto nadšením přetéká i apoštol, kdykoli v 15. kapitole 1. Kor Kristovo vítězství zmíní, „aby ve finále nadšeně a provokativně vykřikl: *Skutečně naposled, ve finále, bude přemožena i smrt!* Jeho výkřik není ovšem sportovní, spíš volá jako bojovník či zápasník. Dobře apoštol ví, že život je zápas, boj: Zápas o to, aby život za něco stál. Aby za něco stálo naše dílo. Zápas o to, aby to, co po nás zůstává, bylo pravdivé, aspoň trochu odráželo, oč nám jde, aby to nebyla povrchnost, zmetek, kýč poplatný době. A někdy jen zápas o to, abychom to vůbec vydrželi...

Jako člověk, *ádám*, tenhle boj můžeš bojovat, a máš bojovat. Máš vést tenhle zápas, pak lidský život za něco stojí. Bez takového zápasu zůstává život naprázdno klapajícím mlýnkem, koloběhem, pouhým plynutím podle toho, jak doba dovolí a nebo dav ukáže. Máš tenhle zápas vést, a je dobře když ho vedeš. Tak jako tak se ti ale jako poslední nepřítel postaví smrt.

Podle apoštola je smrt nepřítel. Silný, zákeřný. Dopředu si jistý svým vítězstvím. Apoštol nemá ke smrti pokorně vyrovnaný vztah jak svatý František, který s dobráčkou pokorou opěvuje „bratříčka slunce a sestřičku smrt“... Pro apoštola je smrt právě tím nepřítelem. Nepřítelem, na němž si vyláme zuby i sebezkušenější bojovník. Takhle nás smrt umí potkat, jako výsměšná potvora, dopředu si jistá svým vítězstvím. Jen se ušklíbne, tak se ukaž, čemu se podobáš ve své velikosti? Cítíš se jak vítěz? Nad každodenností, nad průměrem? Myslíš si, že už dokážeš vtisknout všedním dnům svůj záměr? Ztvárnit svůj životní projekt, a nic tě neohroží? Myslíš si, že jsi vycvičený, vyzbrojený? Tak to jsi ještě nepoznal toho skutečně posledního nepřítele... Jen pojď, rozdáme si to spolu, a uvidíš, jak nicotné je všechno, čím se zaštiťuješ, co ti dává sílu, odvalu, sebedůvěru...

Život je zápas, a je dobré ten zápas vést. Ale tváří v tvář smrti je ten zápas prohraný, a smrt to dobře ví. Proto se tak vyťahuje. Proto před ní smekáme, a proto na její stranu vždy znovu přebíhají ti, kdo dají na toho, kdo je zrovna silnější.

A přesto to apoštol říká jasně: Jako poslední nepřítel je přemožena smrt. Kde bere sílu k takovému výkřiku? A proč mu věřit? Proč se takovým slovem nechat vést? A proč ho brát uprostřed vlastních životních zápasů, třeba právě prohrávaným, i tváří v tvář vítězstvím rozsévacům nelidskosti – vážněji než smrt? **Apoštol své poselství opírá o velikonoční vítězství Ježíše Krista.** Naše vlastní pojetí života, a zejména představy o smrti či o tom, co bude po ní, mohou být různé. Ale na tom všem není nic "božího". Všechny ty představy jsou velice *ádámovské*, lidské. Někdy až příliš.

Podle apoštola ale tváří v tvář smrti nerozhoduje člověk a jeho představy, nýbrž Kristus. A jak to uchopit a pochopit, k tomu mu pomáhá ustanovení Tóry o oběti prvotin.

Prvotina je to první z úrody na poli nebo ze stád ovcí a dobytka – a jako první zastupuje všechno ostatní. Prvotina z obilí či vinné révy zastupuje celou sklizeň, prvotina ze stáda celé stádo. A především, prvotina, ta patří Hospodinu. Je vyznáním, které říká: To, co se urodilo a narodilo, není z naší moci, ale dar Hospodina. Dar našeho vysvoboditele z egyptské smrtónosné otrocké pasti. Prvotina patří jemu. I když to vyrostlo u nás, je to dar z druhého břehu.

Když nám apoštol říká: *Kristus byl vzkříšen, prvotina všech zemřelých*, vede k víře: Na tom jednom, na tom prvním, je vidět, že vlastně všichni zemřelí nepatří smrti, ale Bohu. A na tom jednom, který "byl vzkříšen", je vidět, že jeho vzkříšení bylo darem odnaproti, z druhého břehu. Darem a činem onoho vysvoboditele ze smrtónosné otrocké pasti. Kristus byl vzkříšen jako prvotina! Na nás, smrti poddaných to ještě není vidět, ale víře už je to jasné. Srdce mé to ví, už s tím počítá! Proto apoštol své vyznání vzápětí rozvíjí: *Tak jako v adamovi*, v tom člověku poddaném křehkosti, nemoci, neschopném sám zvítězit v tom finále člověk versus smrt, *všichni umírají* – tak v Kristu všichni dojdou života. Už se ukázalo, jak ta poslední bitva proti smrti dopadne: třetího dne, když byl Kristus vzkříšen. A to vítězství se týká **všech**. Tak jako v adamovi *všichni* umírají, tak v Kristu *všichni* dojdou života. To Bohem darované vítězství z velikonočního jitra nesdílí totiž Kristus jen s vybranými spolubojovníky či zasloužilými fanoušky. Koneckonců, když o velikonočních zemřel na kříži, nezbyl mu jak známo ani jediný. O to víc si jeho vítězství smejí přivlastnit všichni. Platí ve vztahu k věřícím, i těm, které značkoví věřící označují za nevěřící.

S obzvláštní **důvěrou si je ovšem smíme pro sebe přivlastnit** jako ti, kteří jsou tím poselstvím z velikonočního jitra osloveni – jeho síle se otevírají – a po jeho smyslu se vždy znova ptají. Ten výkřik o vyhraném boji se ti má totiž také ozvat, až zas budeš chtít držet ústa a nechat nahlas mluvit jen pyšné ředitele lidské každodennosti nebo lháře a pomlouvače. Nebo až budeš chtít srovnat krok s těmi, kdo říkají "jezme pijme, stejně zítra zemřeme." Ale ten apoštolův pokřik se má v srdci ozvat také vždycky, když nás sevře hrůza při zprávách o tom, co si kde zas lidé vyvedli strašlivého, a nás se zmocní úzkost, že poslední slovo mají přece jen ti, kdo rozsévají smrt.

Zítří si budeme připomínat konec II. světové války v Evropě. Konec války, která rozsévala smrt na frontách, v zázemí mezi civilisty a v koncentračních táborech. Rozpoutal ji „satanský vládce“, který vsadil na převahu své rasy i svých zbraní. Který nenáviděl řád, jenž chrání lidskost, a sázel na bezprávný chaos, džungli a vládu silnějšího. Ozvěnu – se znepokojivými nápodobami v ideologii nadřazenosti, v pohrdání demokracií a lidskými právy i jednotlivými lidskými životy, na nicž prý vůbec nezáleží – ozvěnu toho hitlerovského válčení potkáváme nyní v Putinově agresi proti Ukrajině.

Opět snaha nastolit režim, jehož poměry určuje vláda smrti a pohrdání lidstvem.

Apoštolovo svědectví nás chce a může vyzbrojit i do takových konfrontací. Nenabízí superzbraň, nepředstavuje Vzkříšeného Pána jako supermana. Ale razí cestu naději, naději z toho druhého břehu, že rozsévačům smrti, zlým pánům a plánům, které sázejí na pohrdání lidstvem a na rozsévání smrti, se nemusíme a nemáme poddat. Není třeba před nimi rezignovat, nemají totiž poslední slovo. I smrt – jako poslední satanský vládce – bude poražena. Za chvíli o tom budeme zpívat 110. žalm, který apoštolovo svědectví o dosahu Kristova vítězství mocně inspiroval.

A aby nám síla toho výkřiku o vítězství nad smrtí uprostřed našich dní neslábla, ustanovil nám ten ten, který vstal jako prvotina zesnulých, svůj hod – jako posilu a inspiraci pro všechny, kdo ho začínají či začli brát vážně. Sám při něm s díkuvzdáním lámal pro ostatní vlastní chléb a dával pít ze svého kalicha. A my ho s vděčností můžeme přijímat i jako ujištění, že "jako poslední nepřítel bude přemožena smrt." Amen

1. Korintským 15, 20-26 Salv 7. 5. 2023

Píseň 558, 1+3 (Přemohl Ježíš smrti moc)

In: Řekl Hospodin Pánu mému: sed' na pravici mé, dokud nepoložím nepřátele tvé za podnože nohou tvých. Soud činiti bude mezi národy, porážku hroznou učiní, potře i hlavu panující nad mnohými krajinami. AMEN (Ž 110, 1n)

Píseň 560 (Vítězi k počtě)

Modlitba

Otvíráš pro nás svou cestu, Pane. Umožňuješ vykročit s důvěrou a nadějí vstříc tvé budoucnosti, náš Učiniteli. Otevřels pro nás své Království, a tak jsi z nás začal budovat svůj lid, náš Spasiteli. Uprostřed dní, kde nedohlédáme, jakou budoucnost jsi pro nás připravil, můžeme slavit tvou podivuhodnou blízkost a vzdávat ti dík. Co jsme nečekali a čeho jsme se nenadáli, nás potkalo a potkává. Ať tvůj duch učiní tuto tento úžas motorem pro naše žití. A a když narazíme na závory, překážky i vlastní slabost a selhání, ať vleje důvěru, že když ty to se slavnou budoucností svého Kí myslíš vážně, my se o tvou spolehlivost můžeme dobře opírat. AMEN.

1. čtení Dt 26, 1-11

Píseň 716 (Z tvé ruky)

kázání: 1K 15, 20-26

Píseň EZ 110 (Žalm 110)

V pokoře i s důvěrou vyznávejme: Tvá vítězná blízkost nás, Pane, zastihuje nepřipravené, zmalomyslnělé, sevřené

proviněními i beznadějí. Z velikonočního evangelia se nám vytratila životodárná síla tvé blízkosti. Naše slova, postoje, životní kroky málokdy ztělesňují sílu tvého vítězství nad smrtí, beznadějí a rezignací. Před tebou, náš Pane, vyznáváme svoje viny: *Vyznejme to, vy i já, společným VYZNÁVÁME "..."*

Ty však, i pro nás dáváš zaznít síle Kristova vzkříšení. Ujišťuješ o odpuštění. Dáváš se poznat jako Pán života a vítěz nad smrtí. A my smíme znova ožívat z tvého odpuštění a v naději tvého království. *Vyznejme tuto důvěru, vy i já, společným VĚŘÍME "..."* Protože nás Vzkříšený Pán obdarovává vítěznou silou své záchrany, smíme ji i my sdílet, s bratry a sestrami, i s bližními uprostřed všedních dní, jako odpuštění a naděje.

Přiznejme se k tomu, vy i já, společným PRO LÁSKU KRISTOVU ODPOUŠTÍME "..."

Slovo milosti (Žd 8, 10n)

A toto je smlouva, kterou uzavřu s domem izraelským po oněch dnech, praví Hospodin: Dám své zákony do jejich mysli a napíšu jim je na srdce. Budu jim Bohem a oni budou mým lidem... Slituji se nad jejich nepravostmi a na jejich hříchy už nevzpomenu.'

Pozdravení pokoje

Pozdvihněme svá srdce k Bohu a vzdávejme mu díky. Vděčně slavíme hod stolu Kristova, Pane. Když jsi vyvedl z mrtvých svého Krista, osvobodil jsi i nás k naději, s níž smíme vyhlížet slávu tvého království. Tak stíráš slzy plačících, tak ujišťuješ o síle své útěchy i naděje. Tak nám přicházíš naproti a prolamuješ závoru smrti. Proto tě oslavujeme a se vsí tvou církví i zástupy tvých nebeských služebníků vzdáváme chválu tvému jménu: *SVATÝ, SVATÝ, SVATÝ jsi, Hospodine zástupů, plná jsou nebesa i země tvé slávy. Požehnaný, který přicházíš ve jménu Páně. Hosana na výsostech.*

USTANOVENÍ, podle 1 K 11

Otče náš

Pozvání "Kalich dobrořečení, kterémuž dobrořečíme, zdaliž není společenství krve Kristovy? A chléb, kterýž lámeme, zdaliž není společenství těla Kristova? Nebo jeden chléb, jedno tělo mnozí jsme; všickni zajisté z jednoho chleba jíme."

Vysluhování – PÍSEŇ 340

MODLITBA "Požehnán buď Panovník, den ze dne za nás nosí břímě. Bůh je naše spása. Bůh je Bohem, jenž nás zachraňuje. Je to on, Panovník Hospodin, kdo vyvádí z tenat smrti."

Děkujeme, že nás uvádíš na cestu života, nad níž smrt nemá moc. Děkujeme že nás shromažďuješ zprostřed zbloudilosti a ztracenosti. Děkujeme že otvíráš výhled, na němž uprostřed naší každodennosti smíme mít podíl. Tobě buď chvála navěky. Amen.

PROPOUŠTĚNÍ: *Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kteří ho milují.*

Píseň po večeři: 558, 4

Přímluvná modlitba (Kyrie)

Poslání Ef 5, 14b-17

Probuď se, kdo spíš, vstaň z mrtvých, a zazaří ti Kristus... Dávejte si dobrý pozor na to, jak žijete, abyste si nepočínali jako nemoudří, nepromarněte tento čas, ale hleďte pochopit, co je vůle Páně.

Požehnaní

Pokoj i láska a víra od Boha Otce a Pána Ježíše Krista. Milost všem, kdo nepomíjející láskou milují našeho Pána JKa. AMEN

Píseň 402 (Ó Pane můj)